

Koulutuspalvelut - toimintasuunnitelma 2020-2025

Perusopetus

Rovaniemi

Peruskoulufoorumin kymmenen keskeistä ajatusta

Asiantuntijoiden ja tutkijoiden linjauksia:

- 1. Selkeä arvoperusta peruskoulun kehittämisen lähtökohtana**
 - Peruskoulun arvoperustaa terävöitetään ja
 - tarkastellaan kokonaisuutta tulevaisuuteen katsoen.
- 2. Yhteisöllinen toimintakulttuuri**
 - Koulun yhteisöllistä toimintaa ja myönteistä ilmapiiriä tulee vahvistaa koulussa ja ympäröivässä yhteisössä.
 - Kaikilla oppilailta ja huoltajilla on mahdollisuus osallistua yhteiseen tekemiseen.
- 3. Opettajille tukea muutoksessa ja asiantuntijoiden yhteistyö vahvaksi**
 - Opettajia tulee tukea heidän työnsä sisällön ja roolin muuttuessa.
 - Opettajien ja koulun kehittämissuunnitelmat luovat edellytykset tavoitteelliselle ja systemaattiselle työyhteisön kehittämiselle.
 - Oppimista tukevaa eri asiantuntijoiden yhteistyötä vahvistetaan ja selkeytetään koulun ja kunnan tasolla.
- 4. Yksilölliset oppimispolut**
 - Yksilöllisyyden huomioiminen luo tasa-arvoa ja ehkäisee eriarvoistumista.
 - Peruskoulun tulee varmistaa kaikille oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet saavuttaa yhteiset tavoitteet.
 - Oppilaat voivat kehittää itseään ja omia vahvuuksiaan sekä saada tarvittaessa tukea.
 - Kaikki pidetään mukana.
- 5. Vahva osaaminen perustana tulevaisuuden taidoille**
 - Vahva perusosaaminen luo pohjan elinikäiselle uuden oppimiselle sekä tulevaisuuden tietojen ja taitojen omaksumiselle. Laadukas perusopetus turvaa perustaidot.
- 6. Turvataan hyvinvointi**
 - Koulun tulee tukea ja edistää oppilaiden ja koko kouluyhteisön hyvinvointia.
 - Myönteinen ja kannustava vuorovaikutus luo perustan hyvinvoinnille ja koulutusmotivaatiolle.
 - Koulussa ei kiusata eikä syrjitä ketään.
 - Hyvinvointi on edellytys tulokselliselle tiedolliselle oppimiselle.
- 7. Hyvä johtaminen**
 - Hyvä osaamisen johtaminen ja johtamisosaaminen mahdollistavat oppivan kouluyhteisön kehittymisen ja laadukkaan opetuksen.
- 8. Kehittäminen perustuu tutkimus- ja arviointitietoon**
 - Koulun uudistamisen ja opettajien ammatillisen osaamisen kehittämisen tulee perustua tutkimustietoon.
 - Tämä vahvistaa opetuksen laatua.
 - Kokeilujen tulokset testataan tutkimuksen keinoin.
- 9. Oppimista tukeva arviointi vahvistaa yhdenvertaisuutta**
 - Oppilaiden yhdenvertaisuus tulee varmistaa monimuotoisella, eettisesti kestäväällä ja yhteismitallisella arvioinnilla ja palautteella.
 - Osaamisen osoittamiseen tarjotaan monia erilaisia tapoja.
- 10. Perusopetukselle riittävä resursointi**
 - Kaikkien oppilaiden tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet oppimiseen turvataan takaamalla riittävät resurssit kaikille peruskouluille.
 - Erityisryhmien ja maahanmuuttajien lisätuen tarpeet huomioidaan.

Johdanto

Rovaniemen koulutuspalveluissa on laadittu toimintasuunnitelma vuosille 2020-2025. Tavoitteena on se, että kaikilla kouluilla on yhteinen tiekartta tulevien vuosien toimintaan. **On tärkeää, että koulujen erityispiirteiden ja yksilöllisyyden ohella varmistamme myös yhteisiä käytänteitä ja toimintamallin, johon me kaikki voimme sitoutua.**

Toimintasuunnitelman sisällöstä saa käsityksen siitä, mitä toimintoja painotetaan ja mihin kehittämistyössä panostetaan tulevina vuosina. Tämä asiakirja on virallinen tekstiversio ja varsinainen työskentelyversio on Minä osaan-sivusto, mikä mahdollistaa päivitykset ja ajassa pysymisen paremmin. **Koulut saavat myös tiivistetyn version, josta toivottavasti tulee meidän kaikkien arjen työtä ohjaava tiekartta, joka varmistaa mahdollisimman yhtenäiset käytännöt.**

Rovaniemen toimintasuunnitelman tarkoitus on tukea oppimista, taata hyvinvointia mm. osaamisen kautta sekä kehittää johtamista. Kehitämme toimintaamme peruskoulufoorumin linjausten toteuttamiseksi. Meidän kaikkien tavoitteena on lisätä yhteistoiminnallista toimintakulttuuria koulutuspalveluiden kaikilla osa-alueilla. Asiantuntijuutta ja johtajuutta jaetaan koulu- ja kuntarajat ylittäen.

Kuten kevään 2020 poikkeusolojen vaikutukset koulujen toimintaan osoittavat, tulevaisuutta on vaikea ennustaa. Työ, jolla heräteltiin henkilökuntaa pajatyöskentelyn avulla ajattelemaan tulevaisuusorientoituneesti, ei ole mennyt hukkaan. **Digitaalisuus ja yhdessä tekeminen ovat meidän arkipäivää jatkossakin. Lisäksi oppiminen ja opettaminen vaativat meiltä uudenlaista ajattelua.**

Yhteinen toimintasuunnitelma on tärkeä, koska tällä tavoitellaan strategialähtöistä johtamista ja toimintaa. **Toivon, että tulevien vuosien tiekartta on sinunkin työkalusi arjen koulutyössä.**

Rovaniemellä 5.6.2020

Kai Väistö

Palvelualuepäällikkö, koulutuspalvelut

Tiivistelmä

Panostamme vuosina 2020-2025

- oppilaan ja opiskelijan tukemiseen oman opinpolun ja tavan oppia löytämiseksi
- oppilaat ovat erilaisia ja siksi oppivat eri tavoin ja eri asioita - kaikille ei sovi sama tapa oppia
- hyvinvoinnin lisääminen mm. osaamisen kautta
- opettajan ammatillinen kehittyminen
 - vahva perusosaaminen, myös uusissa taidoissa
 - samanaikaisopetus
 - pedagogiikka, käänteinen oppiminen, käänteinen arviointi, oppimisen omistajuus
 - osaamisen jakaminen
 - tulevaisuuden taidot ja digitaalisuus uudelle tasolle
- toiminnan näkyvyys ja avoin yhteistyö eri tahojen välillä
- johtamisen kehittäminen - koskee myös itsensä johtamista ja alaisena toimimista
- rekrytoinneissa ja yleensäkin tämän strategian arvojen ja ohjeistuksen mukaan toimiminen

Näiden varaan rakennamme koulun 2020-2025:

Peruskoulufoorumin kymmenen keskeistä ajatusta	1
Johdanto	2
Tiivistelmä	3
Tulevaisuuden koulu - tämän päivän koulu	5
Lähtökohtana lapsi ja nuori	8
Yksilöllisiä oppimispolkuja opetteleva	8
Yhteisöllisessä toimintakulttuurissa kasvava	9
Hyvinvoiva lapsi ja nuori	11
Tulevaisuuden taidot vahvan osaamisen avulla	12
Oppimista tukevaa arviointia saava	13
Satsaamme sinuun	14
Arktisuudesta ammentaen	16
Tavoiteorientoitunut kasvatus- ja opetushenkilöstö	17
Johtamisen haasteet ja sen tukeminen	17
Työterveyslaitos - Hyvä johtaminen:	19
Tulevaisuusorientoitunut ja kokeileva	21
Sisältä päin kehittyvä	22
Hyvinvoiva	24
Vahvan ammatti-identiteetin omaava	25
2020-2025 ajan painotukset ja kehittämiskohteet	26
Miten painotukset ja kehittämiskohteet näkyvät?	27
Opettajien kehittämissuunnitelma	28
Toimintasuunnitelman arviointi	30
Koulutuspalvelut kehittyvät - toiminta näkyväksi	31
Toimintasuunnitelmatyö 2019-2020	35

Tulevaisuuden koulu - tämän päivän koulu

Arvot

Totuus, hyvyys ja kauneus

Näiden varaan me rakennamme toimintaamme. Tavoitteena on löytää totuus, pyrkiä hyvään ja tehdä asiat kauniisti.

Näistä kannattaa keskustella työyhteisössä ja oppilaiden kanssa säännöllisesti. Onko työmme näiden mukaista? Mitä pitäisi muuttaa?

Lisäksi jokainen meistä on **ainutlaatuinen**. Kaikilla meillä on **oikeus hyvään opetukseen**. **Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia** ovat toiminnan keskiössä. **Kulttuurinen moninaisuus** on rikkaus. **Kestävä elämäntapa** on välttämättömyys.

Rovaniemellä toimitaan 2020 uudistuneen brändin arvojen mukaisesti; **turvallinen** ja **luotettava, inhimillinen** ja **lämmin, rohkea ja luova**.

Tulevaisuuden visio

Meillä on ammattitaitoinen henkilöstö ja
oppimiselle suotuisa toimintaympäristö,
joka tuottaa hyvinvoivia ja
oppimiskykyisiä tulevaisuuden osaajia.

Tulevaisuuden koulun perustehtävä

Tulevaisuuden koulun tehtäviin kuuluvat edelleen

- **opetus- ja kasvatustehtävä,**
- **yhteiskunnallinen tehtävä,**
- **kulttuuritehtävä ja**
- **tulevaisuustehtävä.**

Koulu toteuttaa opetusta lain ja opetussuunnitelman mukaan. Koulu mahdollistaa oppilaan oman oppimisen kehittämisen ja sen, että hän löytää itselleen parhaan tavan edetä opinnoissaan omien tavoitteiden mukaisesti. Työssä käytetään monipuolisia tuottamisen välineitä ja keinoja. Opettajaa tuetaan vertais-, samanaikaisella opettamisella ja työyhteisössä käytävällä pedagogisella keskustelulla. Osaamista jaetaan myös koulujen välillä.

Onko toimintamme sitä, mitä sen pitäisi olla tai mitä sen kuvittelemme olevan?

Arviointi:

Koulut ja opetuspäällikkö tarkastelevat toimintaa säännöllisesti lukukausittain ja tekevät tarvittavia korjausliikkeitä.

Haluamme kehittyä työssämme -on peruseriaate.

Lähtökohtana lapsi ja nuori

Yksilöllisiä oppimispolkuja opetteleva

Me vasta opettelemme näitä taitoja! Kukaan ei ole seppä syntyessään, eikä kaikkea voi hetkessä muuttaa. Mutta jokaisen oppilaan olisi hyvä saada opetella tavoitteen asettamista ja omia valintoja tuottamisen suhteen.

Tavat toteuttaa:

- Yhden aineen sisällä **säännöllisesti** mahdollisuus harjoitella vaikkapa tunti viikossa.
- Yksi aine jaetaan teemoihin, jolloin valintaa pääsee harjoittelemaan pitemmän ajan puitteissa.
- Yksi aine käännetään opetus ja arviointi kokonaan.
- Useassa aineessa teemoja.
- Vuosikello

Arviointi:

- Olenko mahdollistanut yksilöllisiä oppimispolkuja edellistä vuotta enemmän -keskustelu itsensä ja rehtorin kanssa.
- Vuosikello

Tuki:

- Vertaistuki koulun sisällä
- Pedagoginen keskustelu omassa koulussa
- Vertaisverkosto kaupungin ja koko Lapin kanssa (sivustot)

Yksilöllisyyden huomioiminen luo **tasa-arvoa** ja **ehkäisee eriarvoistumista**. Peruskoulun tulee rohkeasti huomioida ja varmistaa kaikille oppilaille **tasa-arvoisesti mahdollisuus saavuttaa yhteiset tavoitteet, kehittää itseään ja omia vahvuuksiaan sekä saada tarvittaessa tukea**. Kaikki lapset ja nuoret tulee pitää mukana. **Yksilöllisyyttä tarvitaan**, oli kyse sitten erityistä tukea tarvitsevasta, oletusarvoisesti etenevästä tai poikkeuksellisen edistyneestä oppijasta.

Koulun rakenteet eivät saa edistää eriarvoistumista. Kaikilla oppilailla sosioekonomisesta, kulttuurisesta taustasta tai sukupuolesta riippumatta tulee olla **oikeus kehittää omia vahvuuksiaan**. Peruskoulun tärkeä tehtävä on erilaisten lähtökohtien ja taustojen vaikutuksen vähentäminen. Tasa-arvon edistäminen ja jokaisen lapsen ja nuoren kokemus on avainasemassa, kun koulua kehitetään. Tämä merkitsee sitä, että tarvitaan lisää uusia mahdollisuuksia tukea henkilökohtaistamista, esimerkiksi positiivista erityiskohtelua, heikoimpien tukemista, vahvan perusosaamisen ja oppimisminäkuvan tukemista sekä osaavien kannustamista eteenpäin. **Jokaisella lapsella ja nuorella tulee olla mahdollisuus kehittää erityistä osaamistaan ja omia vahvuuksiaan, kuitenkin niin, ettei tämä ei ole opetusryhmän muodostuksen pysyvä peruste.**

Suomessa on panostettu paljon oppilaiden tukemiseen ja erityisopetukseen. Inklusiivinen koulu ja kolmiportainen tuki ovat tuoneet tasavertaiset mahdollisuudet kaikille perusopetuksen oppilaille laadukkaaseen opetukseen. Jatkossa tulee varmistaa, että tämä toteutuu aidosti myös käytännössä. **Edistyneiden oppilaiden tukeminen ja heille erilaisten mahdollisuuksien tarjoaminen on jäänyt vähäisemmälle huomiolle. Suomi on pieni maa, jossa ei ole "varaa" hukata lasten ja nuorten lahjakkuutta. (OPS)**

Yhteisöllisessä toimintakulttuurissa kasvava

Tavat toteuttaa:

- Mahdollisuus valita ajoittain ryhmä, joka saa päättää sijaintinsa ja tavan työskennellä.
- Tapaa kehitetään systemaattisesti ja lisätään opetukseen.
- Vuosikello

Arviointi:

- oppilaat, huoltajat ja opettajat reflektovat koulun yhteisöllisyyttä lukukausittain - oppilas pääsee vaikuttamaan koulun toimintaan!
- Rehtori ja opetuspäällikkö arvioivat koulun yhteisöllisyyden tilaa lukukausittain
- Vuosikello

Tuki:

- yhteisöllisyyden verkosto kannustamaan muutosta, miten muualla toimitaan - miten meillä voitaisiin toimia.

Lapsen ja nuoren kuulumista koulu yhteisöön tulee vahvistaa. Jokaiselle lapselle ja nuorelle on tärkeää kokea olevansa täysivaltainen yhteisönsä jäsen. Jokaisen tulee voida ilmaista itseään ja toimia yhteisössä itselleen merkityksellisellä tavalla. Myönteistä ilmapiiriä on tärkeää tukea kaikin tavoin. Kaikilla koulun oppilailla, heidän vanhemmillaan ja huoltajillaan tulee olla mahdollisuus osallistua koulun yhteiseen toimintaan. **Opetuksen järjestäjän ja koulujen tulee varmistaa, että yhdessä tekemistä edistetään kaikilla tasoilla.**

Perheen ja läheisten tuella on suuri merkitys lapsen ja nuoren koulupolulla. Vanhempien ja huoltajien luottamus opettajaan heijastuu mm. oppilaan koulumotivaatioon ja kouluun kiinnittymiseen. Koulun tulee luoda rakenteita perheiden, vanhempien ja huoltajien aidolle osallisuudelle lasten ja nuorten koulunkäynnissä.

Peruskoulussa tulee pitää huolta jokaisesta oppilaasta. **Tunnetasolla tämä tarkoittaa yhteenkuuluvuuden, osallisuuden ja tuen kokemuksia sekä oppimista ja suoriutumista tukevia asenteita ja arvoja.**

Kouluun kiinnittymistä edistäviä ja toisaalta koulu-uupumukselta suojaavia tekijöitä ovat mm. oppilaan kokemus hyvistä opettaja-oppilassuhteista ja vahvasta perheen ja lähipiirin antamasta tuesta koulunkäynnille, hyvä koulumenestys, luvattomien poissaolojen puuttuminen, myönteinen minäkuva ja selkeä tavoite jatkaa peruskoulun jälkeen opintoja. Yläluokilla on oppilaita, joiden kouluun kiinnittyminen on heikkoa tai koulu-uupumus on korkea. Heillä on riski kohdata vaikeuksia perusopetuksen jälkeen ja riski yhteiskunnasta syrjäytymiseen kasvaa.

Opettajan työ näyttäytyy edelleen pääosin yksin tekemisenä, vaikka erilaiset samanaikais- ja yhteisopettamisen muodot ovat lisääntyneet viime vuosina. **Samanaikais- ja yhteisopettajuutta tulee tukea ja vahvistaa perusopetuksessa. Yhteisopettajuus on tärkeä keino uudistaa koulun toimintakulttuuria yhteisöllisempään suuntaan. Usean opettajan yhteistyö tukee opettajan omaa ja koko työyhteisön työssä jaksamista.**

Samanaikaisopettajuuden on todettu edistävän opettajien yhteistyötaitoja. Oppilaat myös pitävät siitä, että luokkahuoneessa on useampi aikuinen. Sen sijaan selkeä näyttö yhteisopettajuuden vaikutuksista oppimistulosten parantumiseen puuttuu. Tiimi-opettaminen voi kuitenkin edistää ennaltaehkäisevän työn tuloksellisuutta, oppilaiden henkilökohtaista tukemista, arvioinnin monipuolisuutta ja arviointitiedon käyttöä. Tutkimuksissa saatu näyttö tukee opettajien yhteistyön positiivisia ulottuvuuksia, mutta nostaa esille myös työtavan kehittämisen haasteita. Esimerkiksi yhteisen suunnitteluajan löytäminen opettajien nykyisessä palkkausjärjestelmässä koetaan usein haastavaksi. **(OPS)**

Hyvinvoiva lapsi ja nuori

Tavat toteuttaa:

- Myönteisesti kannustetaan oppilasta ja opiskelijaa valitsemaan omien tavoitteiden mukaisia työtapoja.
- Perustaidot kattavat myös monipuolisen tuottamisen myös digitaalisessa maailmassa, välineet ja osaaminen kuntoon
- Hyvinvointi lisääntyy osaamisen kautta, kannustetaan oppilasta ja opiskelijaa oppimaan oppimista.
- Kiusaamiseen puututaan välittömästi ja ennakoiden. Sitä ei pidä sallia.
- Vuosikello

Arviointi:

- koulujen hyvinvointityöryhmä arvioi tilannetta lukukausittain tai tarvittaessa
- oppilaat, huoltajat ja opettajat arvioivat koko ajan koulun hyvinvointia ja voivat tehdä parannusehdotuksia
- Rehtori seuraa koulunsa kehittymistä
- Opetuspäällikkö seuraa koko kaupungin tilannetta.
- Vuosikello

Tuki:

- Osaamisen jakaminen, Kehittyvä opettajuus -sivusto,

Koulun tulee tukea ja edistää oppilaiden ja koko kouluyhteisön hyvinvointia. **Myönteinen ja kannustava vuorovaikutus luo perustan hyvinvoinnille ja koulumotivaatiolle. Hyvinvointi on edellytys kaikelle oppimiselle.** Jokaisella koulutustasolla ja kaikissa vaiheissa tulee panostaa hyvinvointiin, perustaitoihin ja eriarvoisuuden estämiseen. Olennaista on luoda kaikille toivoa huomisesta. Oppilaiden ja heidän perheidensä ja huoltajiensa kanssa tulee tehdä työtä niin, että lapset ja nuoret haluavat, osaavat ja pystyvät edistämään omaa ja muiden hyvinvointia. **Hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen on koulun yksi keskeisiä tehtäviä oppimisen, opiskelutaitojen ja osaamisen ja perustaitojen kehittämisen rinnalla. Koulussa ei kiusata eikä syrjitä ketään.** Kiusaamisen ja kaikenlaisen häirinnän ehkäisy on koko kouluyhteisön velvollisuus. (OPS)

Tulevaisuuden taidot vahvan osaamisen avulla

Tavat toteuttaa:

- Vahvan perusosaamisen takaaminen kirjoitus, laskenta, luku
- Vahvan perusosaamisen takaaminen tulevaisuuden taidoissa (luodaan linjaus TVT)
- Mahdollistetaan OPS mukainen yksilöllinen ja monipuolinen tuottaminen.
- Vuosikello

Arviointi:

- Opettajat ja oppilaat refleктоivat omaa toimintaa.
- Rehtorit observeivat koulun kehittymistä.
- Opetuspäällikkö käy rehtoreiden kanssa kehityskeskusteluja.
- Vuosikello

Tuki:

- TVT suunnitelma päivitetään ja saatetaan kaikille tietoon sivustojen kautta.

Vahva perusosaaminen luo pohjan elinikäiselle uuden oppimiselle sekä tulevaisuuden tietojen ja taitojen omaksumiselle. Laadukas perusopetus turvaa perustaidot. Peruskoulun tasa-arvolupauksen tulee sisältää se, että kaikista lapsista ja nuorista ja heidän osaamisestaan pidetään huolta ja ehkäistään eriytymiskehitystä.

Vahva perusosaaminen ehkäisee monia myöhempiä ongelmia ja mahdollistaa monipuoliset koulutuspolut perusopetuksen jälkeen. Vahvat perustaidot antavat hyvät valmiudet ja työkalut oppimiseen ja tulevaisuuden tietojen ja taitojen omaksumiseen. Lukutaito, kirjoitustaito ja laskutaito ovat niitä perustaitoja, joiden hallinnalla on merkitystä läpi elämän. Oppimisen ongelmat näiden perustaitojen hallinnassa heijastuvat kielteisesti kaikissa elämänvaiheissa. Perusopetuksen tulee varmistaa riittävä perusosaamisen taso kaikille oppilaille. Perustaitojen saavuttamisen perustana on systemaattinen opettaminen, mikä on ollut yksi suomalaisen koulutusjärjestelmän vahvuus. Rakenteet (esim. opetussuunnitelman perusteet) tukevat systemaattista opetusta ja oppimisen varmistamista. Ihminen tarvitsee kasvaakseen lisäksi monia muita taitoja kuten ajattelun taitoja, oppimaan oppimisen taitoja, vuorovaikutustaitoja sekä taito-

ja taideaineiden tuomia taitoja, kokemuksia ja elämyksiä. Toimivat vuorovaikutussuhteet opettajan ja oppilaan välillä sekä vertaisten kesken luovat hyvinvointia.

Koulun tulee tukea vahvasti keskeisiä tulevaisuuden taitoja, joita ovat esimerkiksi vastuun ottaminen sekä haasteiden sietäminen ja käsittelykyky. Yksilöiden ja ryhmien pystyvyyttä tulee vahvistaa opettamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle oman oppimisensa säätelytaitoja. Ne vahvistuvat opiskelutilanteissa, joissa voi harjoitella epävarmuutta ja ristiriitojen sietämistä, mutta myös yksilöllistä ja kollektiivista onnistumista. Jokaisella kouluyhteisön jäsenellä tulisi olla mahdollisuus osoittaa asiantuntijuuttaan erilaisilla tavoilla. **(OPS)**

Tuija Turunen, professori Lapin yliopisto ja yksi peruskoulufoorumissa mukana olleista, korostaa vahvan osaamisen ja tulevaisuuden taitojen osalla opetussuunnitelman sisältöjen perusasioiden itsestäänselvyyttä. Esimerkiksi kirjoittaminen pitää nähdä laajemmin, vaikka sitä ei tässä tekstissä määritellä tarkemmin. Tai vaikkapa digitaalisuus, jota ei juurikaan mainita, on jo olemassa oleva asia, jonka osaamista pitää kehittää.

Oppimista tukevaa arviointia saava

Tavat toteuttaa:

- Lisätään valinnanvapautta tavoitteiden suhteen.
- Lisätään aitoa formatiivista arviointi, eli oppimista edistävää keskustelevaa arviointia, joka lähtee oppilaan omista tavoitteista.
- Vuosikello

Arviointi:

- Keskustelu oppilaiden kanssa, pääsevätkö he harjoittelemaan omaehtoista etenemistä opinnoissa. Valitaan yhdessä oppilaiden kanssa sopivia kokonaisuuksia harjoitella tätä asiaa.
- Vuosikello

Tuki:

- Koulussa käytävä keskustelu arvioinnin eri muodoista.
- Rehtorin osoittama linja tukemaan monipuolista arviointia.
- Opetuspäällikön linjaus asiaan.
- Pedagoginen keskustelu käänteisestä oppimisesta ja arvioinnista mahdollisuutena.
- Tukisivuston rakentaminen ja verkoston luominen.

Oppilaiden yhdenvertaisuus tulee varmistaa monimuotoisella, eettisesti kestäväällä ja yhteismitallisella arvioinnilla ja palautteella. Osaamisen osoittamiseen tulee tarjota monia erilaisia tapoja. Opettajia tulee tukea arviointityössä esimerkiksi kehittämällä ja levittämällä tutkimusperustaisia arviointivälineitä ja tuottamalla kansallista vertailutietoa tiedollisista ja muista oppimistuloksista. Tulee arvioida sitä, mikä on merkityksellistä ja oppimista tukevaa ja oppimiseen kannustavaa.

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava arvosanojen yhdenvertaisuudesta alueensa koulujen välillä mukaan lukien erot oppiaineiden välillä. Koulujen tulee varmistaa opetussuunnitelman perusteiden mukaisten riittävän monipuolisten osaamisen osoittamistapojen toteutuminen kaikissa oppiaineissa, jotta mahdolliset oppimisen esteet tai puutteellinen kielitaito eivät perusteettomasti heikennä oppilaiden arvosanoja. Päätösarvosanojen koulu-, kunta- ja valtakunnantason yhteismitallisuus on yksi keskeinen oppilaiden yhdenvertaisuutta lisäävä seikka.

On huolehdittava myös siitä, että koulutuksen kansallisessa, kunnallisessa ja koulukohtaisessa arvioinnissa arvioidaan oppimistulosten ja oppimaan oppimisen lisäksi oppilaiden hyvinvointia ja terveyttä. Arvioinnilla tuetaan tutkimusperustaista ja systemaattista opetusta ja tavoitteellista opiskelua. **(OPS)**

Satsaamme sinuun

Tavat toteuttaa:

- Oppilas saa eritasoisia tukimuotoja oppimisen ongelmiin ja haasteisiin, myös lahjakas
- Ryhmäkoot asetetaan vaativuuden mukaan yhdessä opettajan, erityisopettajan ja rehtorin kanssa
- Erityisopetusta tuodaan lähemmäs yleisopetusta, mutta tunnistetaan ajoissa erityisen haastavat oppilaat ja reagoidaan tilanteeseen.
- Tarjotaan opettajille erityispedagogiikan opintoja.
- Huomioidaan valtakunnalliset suositukset.
- Resurssien kohdentamiseen kehitetään mittareita.
- Opettajan, erityisopettajan ja rehtorin kanssa käydään hyvissä ajoin kartoitus ryhmien aikuisten tarpeesta, jotta niitä on riittävästi saatavilla tilanteen mukaan.
- Taataan ajantasaisen TVT -suunnitelman avulla, että jokainen saa riittävät valmiudet monipuoliseen tuottamiseen ja TVT -taidot koulusta ja luokka-asteesta riippumatta.
- Vuosikello

Arviointi:

- Rehtori ja tarvittaessa opetuspäällikkö tai tms. henkilö seuraa, että koulu saa riittävästi resurssia laadukkaaseen oppimiseen.
- Oppilas ja huoltaja voi myös antaa palautetta ja ehdotuksia tilanteen parantamiseksi.
- Vuosikello

Tuki:

- Oppilaan palautekanavan rakentaminen (sivusto)

Kaikkien oppilaiden tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet oppimiseen tulee turvata takaamalla riittävät resurssit peruskoululle. **Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toteuttamiseen peruskouluissa tulee olla riittävästi resursseja sopivan ryhmäkoon, erityisopettajien sekä muun opetushenkilöstön saamisen turvaamiseksi.** Tämä tarkoittaa resursointia ja yksilöllistä tukea myös normaalia vaativampia opetussisältöjä opiskeleville oppilaille.

Erityispedagogiikan opintoja ja osaamista tulee vahvistaa kaikissa opettajaopinnoissa sekä erityisesti uranaikaisen osaamisen kehittämisessä. Tulee harkita näitä taitoja sisällytettäväksi niitä rehtorin pätevyysvaatimuksiin.

Maahanmuuttajaoppilaiden erityistarpeisiin tulee kiinnittää huomiota ja resursoida heidän lisätarpeensa mm. suomen kielen oppimisen osalta. Tutkimukset ovat osoittaneet, että erityisesti toisen polven maahanmuuttajien osaaminen on Suomessa monia vertailumaita heikompa vielä senkin jälkeen, kun heidän sosioekonominen taustansa on otettu huomioon.

Opiskeluhuollon resursseista annettujen valtakunnallisten suositusten toteutuminen tulee varmistaa päätettäessä opetuksen järjestäjän budjeteista. **Opiskeluhuollon ja oppimisen tuen resursseja kohdentaessaan kuntien tulee ottaa huomioon koulun oppilaiden tuen tarve.** Tuen tarpeen arviointiin tulee yhdessä asiantuntijoiden kanssa kehittää mittareita, joita kunnat voivat käyttää resurssien kohdentamisessa. Resurssia voisi kohdentaa esim. kolmiportaisen tuen laadun varmistamiseen. Kuntien on tärkeää vahvistaa yhteistyötä opetus- ja nuorisotoimen välillä. Esimerkiksi nuorisotyön resursseja kouluun tuomalla mahdollistetaan kouluinstituutiosta riippumaton tuki niille nuorille, joille koulutyöhön sitoutuminen on erityisen vaikeaa. Myös kaupungistumisen erilaiset vaikutukset tulisi selkeämmin ottaa huomioon perusopetuksen tasa-arvossa ja resurssien jaossa.

Kaikilla tasoilla tulee huolehtia siitä, että koulussa on riittävästi aikuisia suhteessa oppilaisiin. Jotta tulevaisuudessa voidaan turvata kaikkien oppilaiden tasa-arvoiset mahdollisuudet oppimiseen ja osaamiseen – eri väestöryhmien mahdollisimman korkea koulutustaso ja sitä kautta työllisyys, hyvinvointi ja taloudellinen kasvu – pitää korkealaatuisen ja ajanmukaisen opetuksen mahdollistava perusopetuksen resursointi taata myös tulevaisuudessa. (OPS)

Tuija Turunen, professori Lapin yliopisto ja yksi peruskouluforumissa mukana olleista, toteaa tämän kohdan tarkoittaneen enemmän valtion roolia. Mutta yhtä lailla kunnallisella puolella voidaan jakaa olemassa olevat resurssit tehokkaammin.

Arktisuudesta ammentaen

Tavat toteuttaa:

- Asumme ainutlaatuisessa paikassa, jossa luonto ja kulttuuri mahdollistavat paljon. Lähiluonto tarjoaa jo paljon kokemuksia rauhoittumiseen ja tutkimiseen. Lapin kulttuuria ja historiaa on tarjolla ympärillämme.
- Tarjotaan oppilaille ja opiskelijoille mahdollisuuksia rauhoittua luonnossa.
- Tutkitaan luonnon monimuotoisuutta ja opitaan arvostamaan sitä.
- Tutustutaan lappilaiseen kulttuuriin monipuolisesti niin virtuaalisesti kuin elävänä.
- Tutustutaan paikallishistorian hyödyntäen digitaalisia tiedostoja ja maakuntamuseon palveluja.
- Vuosikello

Arviointi:

- Vuosittain rehtorin on hyvä tarkistaa, että luonto ja kulttuuri tulevat näkyville jokaiselle oppilaalle.
- Vuosikello

Tuki:

- Perustetaan sivusto palvelemaan Lapin luonnon ja kulttuurin monipuolista käsittelyä oppimisessa.

Tavoiteorientoitunut kasvatus- ja opetushenkilöstö

Johtamisen haasteet ja sen tukeminen

Tavat toteuttaa:

- **Eri osaamisalueiden tiedostaminen**
 - **pedagogiikka**
 - **talous**
 - **strategia (Minä osaan)**
 - **henkilöstö**
 - **osaaminen**
 - **verkosto**
- Riittävästi yhteisiä tapaamisia rehtoreille pedagogiseen keskusteluun
- Vertaismentorointi
- Kouluttautuminen ja osaamisen jakaminen
- Vuosikello

Arviointi:

- Rehtorit reflektivat omaa toimintaa
- Opetuspäällikkö arvioi koulun toimintaa
- opettajat, oppilaat ja huoltajat arvioivat säännöllisesti lukukausittain.
- Vuosikello

Tuki:

- Vertaistuki ja -mentorointi
- opetuspäällikkö
- perustettava rehtoreiden johtamiseen keskittyvä tukisivusto
- johtamisen koulutus

Hyvä johtaminen mahdollistaa kouluyhteisön kehittymisen, laadukkaan opetuksen, yhteisöllisen toimintakulttuurin tukemisen ja mahdollisuuden kehittää organisaatiota haluttuun suuntaan (strategia)

Hyvä osaamisen johtaminen ja johtamisosaaminen mahdollistavat oppivan kouluyhteisön kehittymisen ja laadukkaan opetuksen. Hyvällä johtamisella tuetaan yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittymistä. Rehtoreilla ja oppilaitosten johtajilla tulee olla mahdollisuus ja myös velvoite osallistua johtamiskoulutukseen. Rehtorien roolia ja osaamisen vahvistamista tulisi tarkastella pedagogisen johtajuuden, talouden, strategisen johtamisen ja henkilö- ja verkostojohtamisen osalta ja osaamisen johtamisen näkökulmista.

Johtajuudella on suuri vaikutus siihen, kehittykö organisaatio toivottuun suuntaan. Siksi on tärkeää, että johtajuutta tuetaan ja johtamistaitoja kehitetään jatkuvasti. Johtaja tukee koulun toimintakulttuurin kehittymistä kohti oppivaa organisaatiota. Rehtorin työaika ei saa täyttyä pelkästä hallinnollisesta työstä – myös kehittämiseen ja pedagogiseen johtamiseen tulee olla aikaa. Tätä voidaan tukea mahdollistamalla erilaisia jaetun johtajuuden malleja.

Työterveyslaitos - Hyvä johtaminen:

1. Luottamus ja arvostus

- *Toiminta on avointa ja läpinäkyvää, tavoitteet tehdään yhteiseksi ja tieto on kaikkien saatavilla.*
- *Johto jakaa samanaikaisesti sekä vastuuta että valtuuksia.*
- *Työpaikalla toimitaan eettisesti.*
- *Työpaikalla on turvallista keskustella avoimesti.*
- *Johtaminen koetaan oikeudenmukaiseksi.*
- *Jokaista arvostetaan työpaikalla.*

2. Yhteistyö ja verkostot

- *Johto, henkilöstö ja palvelujen käyttäjät tekevät yhteistyötä tavoitteenaan toiminnan tuloksellisuus.*
- *Organisaatiossa arvostetaan työyhteisötaitoja: halua ja kykyä toimia työyhteisössä rakentavalla tavalla, esimiestä ja työtovereita tukien.*
- *Toimintatavat sovitaan yhdessä ja niihin sitoudutaan.*
- *Toiminta organisaation sisäisissä ja ulkoisissa verkostoissa on tarkoituksenmukaista ja tavoitteellista.*
- *Organisaation eri tasoilla tiedostetaan poliittisen ohjauksen ja hyvän hallinnon periaatteiden vaatimukset johtamiselle.*

3. Monimuotoisuus ja yksilöllisyys

- *Henkilöstön monimuotoisuus nähdään voimavaraksi, joka edistää toimintatapojen ja palveluiden kehittymistä.*
- *Organisaatiossa tunnustetaan ja otetaan käyttöön ihmisten erilainen osaaminen, kokemus ja taustat.*
- *Johtaminen takaa yhdenvertaiset mahdollisuudet, oikeudet, velvollisuudet ja kohtelun.*
- *Johtaminen tukee ennakoiden työkyvyltään ja voimavaroiltaan erilaisten ihmisten työhön osallistumista.*
- *Johtaminen mahdollistaa työn tekemisen joustavasti erilaisissa elämäntilanteissa.*

4. Osaaminen ja kehittyminen

- Organisaatiossa ennakoidaan, millaista osaamista tulevaisuudessa tarvitaan.
- Osaamisen kehittäminen on johdettua ja tavoitteet on konkretisoitu.
- Tehtävät ja työnjako tukevat oppimista ja uudistumista.
- Työyhteisössä annetaan jatkuvaa, toimintaa kehittävää palautetta.
- Osaamisen kehittäminen ja jakaminen on jokaisen vastuulla.

5. Uudistuminen ja osallisuus

- Henkilöstön osaaminen, ideat ja kokemukset otetaan käyttöön uudistumisessa.
- Palvelujen käyttäjien asiantuntemusta ja kokemusta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.
- Johto ja esimiehet innostavat henkilöstöä kokeilemaan uusia toimintatapoja.
- Johto koordinoi uudistuksen toteutuksen ja huolehtii sen levittämisestä.
- Uudistusten vaikutusten arvioinnissa seurataan myös henkilöstön hyvinvointia.

Tulevaisuusorientoitunut ja kokeileva

Tavat toteuttaa:

- Toimintasuunnitelma 2020-2025 ohjaa yhteiseen suuntaan.
- Koulut käyvät vuosittain toimintasuunnitelman sisällön läpi ja rakentavat oman toimintansa sen mukaiseksi.
- Opetushenkilöstöä kannustetaan löytämään toimivia ja oppilasta aktivoivia sähköisiä oppimisympäristöjä ja tekemään TVT:stä luonteva osa oppimisessa ja uuden luomistyössä.
- TVT:tä käytetään aktiivisesti, monipuolisesti ja ennen kaikke oppijälhtöisesti.
- Myös entisten TVT - vastaavien toimintoja tarkennetaan vastaamaan lisääntyvään pedagogiseen haasteeseen.
- Tarvittaessa tukea ja osaamista voi saada muiden koulujen opettajilta ja TVT -vastaavien verkostoitumista.
- Jaetaan osaamista.
- Vuosikello

Arviointi:

- Erikseen laadittavan tulevaisuus suunnitelman mukaan. (TVT strategia ja TVT osaaminen) opettajat, oppilaat, rehtorit, opetuspäällikkö.
- Vuosikello

Tuki:

- Tulevaisuus suunnitelma
- Sivusto ja verkosto
- Osaamisen jakaminen (opettajien kehitymissuunnitelma)

Kouluta kuten odotat koulutettavien kouluttavan oppilaitaan -metodin jalkauttaminen nähdään tulevaisuuden haasteena. Opetetaan asioita oppijälhtöisesti, siis samoin miten meidän tulisi kohdata asiat oppilaiden kanssa. Kannustetaan tutortoimintaan ja kokeilevaan kulttuuriin (peruskoulufoorumin kohta 8)

Sisältä päin kehittyvä

Tavat toteuttaa:

- Rovaniemen kaupungissa jatkaa toimintaansa Kehittyvä opettajuus -työryhmä. Ryhmän tarkoituksena on jakaa osaamista ja pysyä osaamisen aallon harjalla. Jokaisesta koulusta on vähintään yksi edustamassa koulua.
- Jatketaan tutoropettaja toimintaa ja sen avulla osaamisen jakamista. Kehitetään toimintaa niin, että myös oppilaat osallistetaan osaamisen jakamisen mm. oppilas agentti -toiminnan kautta.
- Sekä Kehittyvä opettaja että tutor -ja oppilas agentti toimintaa ohjaa yksi henkilö.
- YS -aikoja ja Vesoja käytetään osaamisen jakamiseen. Meillä on paljon käyttämätöntä osaamista sisäisesti. Se pitää saada yleiseen jakoon ja ylipäänsä käydä pedagogista keskustelua työyhteisössä.
- Oppilaan ympärillä on paljon osajia, joiden moniammatillinen osaaminen jää paljon hajanaiseksi. Sen saaminen oppilaan hyödyksi on tärkeää. Muodostetaan verkostoja tämänkin asian ympärille.
- Mahdollistetaan erilaiset pedagogiset vertaistapaamiset, joilla kehitetään toimintaa.
- Vuosikello

Arviointi:

- Koulukohtaisesti opettajat ja rehtori kannustaa osallistumaan ja toteuttamaan omalla koululla
- opetuspäällikkö käy säännöllisesti lukukausittain rehtoreiden kanssa Missä mennään -keskustelua.
- Vuosikello

Tuki:

- Kehittyvä opettajuus -sivusto ja -verkosto.
- Tutor opettajien -verkosto
- Oppilas Agentti -toiminta ja perustettava sivusto.

Toisiaan tukeva

Tavat toteuttaa:

- Tulevaisuuden koulu tarvitsee yhdessä tekemistä.
- Tuetaan ja tehdään toimintaa näkyväksi kaikin keinoin. (esim sivustojen avulla)
- Mallinnetaan toimintaa ja erilaisin vertaistapaamisin jaetaan kokemuksia.
- Vuosikello

Arviointi:

- opettajan ja rehtorit arvioivat oman koulun tilannetta
- Opetuspäällikkö seuraa koko kaupungin tilannetta ja yhteisissä rehtoritapaamisissa asiaa käsitellään ja ideoidaan.
- Vuosikello

Tuki:

- osaaminen jakoon opettajan kehityssuunnitelman mukaan
- koulutoimen ja Kehittyvä opettajuus -sivustot
- käytävä keskustelu aiheesta opetuspäällikkö, rehtorit, opettajat, huoltajat ja oppilaat

Urakehityksen mahdollistava

Tavat toteuttaa:

- Uraaurtavia ja pilottimaisia tehtäviä
- Kehittyvä Opettajuus
- Kansainvälinen yhteistyö
- Kouluttajana toimiminen (opettajien kehityssuunnitelma)
- Vuosikello

Arviointi:

- Rehtorit ja opetuspäällikkö
- Vuosikello

Tuki:

- Kehittyvä opettajuus -sivusto ja -verkosto
- Kokeilevaan kulttuuriin kannustaminen (koulutoimisto)

Hyvinvoiva

Tavat toteuttaa:

- Oman ja työyhteisön osaamisen lisääminen
- Pedagoginen keskustelu koko kaupungissa
- Oma jaksaminen ja keskustelu haasteista ja ideoista
- Hyvinvointi ammatissa tulisi nähdä ammatillisen osaamisen hallintana. Perustetaan erilaisia ratkaisuklinikka -tyyppisiä vertaistapaamisia, lisätään pedagogista keskustelua, tiivistetään hallinnon ja kentän yhteistyötä ja selkeytetään odotuksia ja tavoitteita.
- Vuosikello

Arviointi:

- Rehtori havainnoi oman koulun tilaa ja kannustaa kehittävään hyvinvointiin.
- Koulutoimisto ja opetuspäällikkö kannustaa kehittämään hyvinvointia työssä ja vapaa-ajalla.
- Jokainen opettaja reflektoi omaa toimintaansa Our Plan lähtöisesti
 - Onko oma osaaminen kehittävää ja kehittyvää?
 - Käynkö kehittävää keskustelua?
- Vuosikello

Tuki:

- Hyvinvoinnin vuosikello
- Koulutoimen ja Kehittyvä opettaja -sivustot ja -verkosto

Opettajien rooli ja työ monipuolistuu ja muuttuu jatkuvasti. Enää ei riitä, että opettaja hallitsee vain opetustehtävän ja pedagogis-didaktisen osan työstään. Opettajat ovat osa monitoimijaista asiantuntijatiimiä.

Opettajien ja eri ammattilaisten yhteinen osaaminen nousee entistä tärkeämmäksi kouluissa. Vuonna 2014 voimaan tullut oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tähtää koulun toimintakulttuurin uudistumiseen. Lain mukaan oppilas- ja opiskeluhuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko kouluyhteisöä tukevana toimintana. Onnistunut yhteisöllinen koulun

hyvinvointityö edellyttää monitoimijaista työtettä. Monitoimijuudessa asiantuntijatieto ja kokemustieto muodostavat toisiaan tukevan ja rikkaan kokonaisuuden. Eri toimijoiden yhdessä laatimat kehittämissuunnitelmat luovat edellytykset tavoitteelliselle ja systemaattiselle työyhteisön kehittämiselle.

Tutkiva ja tutkimusperustainen opettajuus ovat suomalaisen opettajankoulutuksen vahvuuksia. Tämä luo perustan opettajan ammatilliselle kehitymiselle. **Kaikkien opettajien tulee tutkia ja kehittää omaa työtään ja työyhteisöään.** Työnkuvan ja roolin muutokseen tarvitaan tukea ja opettajille mahdollisuuksia jatkuvaan ammatillisen osaamisen kehittämiseen. **Opettajien tiimimäisen ja yhteisöllisen työskentelyn tulisi olla toimintakulttuurin muutoksen keskiössä.** **Opettajien osaamista tuetaan vahvistamalla mahdollisuuksia uran aikaisen osaamisen kehittämiseen ja kytkemällä opetushenkilöstön kehitymis- suunnitelmat koulu- ja kuntakohtaiseen kehittämiseen sekä valtakunnallisiin kehittämislinjauksiin. (OPS)**

Vahvan ammatti-identiteetin omaava

Tavat toteuttaa:

- Pedagogisen keskustelun lisääminen
- Odotusten ja tavoitteiden selkeyttäminen #paraskoulu, Minä osaan -sivusto
- OPS -koulutukset ja OPS -hallinta
- Brändityö aloittaminen -miltä me haluamme ulospäin näyttäytyä, ja kaupungin uuden brändin mukaan toimien
- Arvioinnin selkeyttäminen
- Kansainvälinen yhteistyö
- Vuosikello

Arviointi:

- Rehtorit arvioivat koululla lukuvuosittain
- Opetuspäällikkö arvioi rehtoreiden kanssa lukuvuosittain ja tehdään tarvittavat korjaukset
- Vuosikello

Tuki:

- Koulutoimen ja Kehittyvä opettaja sivustot
- Roiops

2020-2025 ajan painotukset ja kehittämiskohteet

- ammatillisen ja oppimisen hyvinvoinnin kehittäminen
- osaamisen ja oppimisen tuen kehittäminen
- johtajuuden kehittäminen ja toimintojen yhdenmukaistaminen
- vahva perusosaaminen myös digitaalisessa osaamisessa
- oman oppimisen omistajuus ja yksilölliset oppimispolut
- tulevaisuuden taidot ja TVT:n rooli oppimisessa ja sen käytön suunnitelma (OPH uudet linjaukset)
- kokonaisvaltainen kasvu
- Lapin luonto ja kulttuuri

2020-2021 (erityisesti)

- Toimintasuunnitelman jalkauttaminen; julisteet, esitteet, sähköinen materiaali, koulutukset
- Johtajuuden yhdenmukaistaminen
- hyvinvointi osaamisen kautta -puutteiden kartoitus omassa työssä
- TVT suunnitelman tarkentaminen kevään 2020 tapahtumien vuoksi
- yksilölliset oppimispolut ja yhdessä opettaminen
- Näkyvyyden lisääminen:
 - Uuden Rovaniemen brändin mukaisten esitteiden ja koosteiden tekeminen
 - Olemassa olevien sivustojen muokkaaminen uuden brändin mukaisiksi

2021-2025 päätetään erikseen

Miten painotukset ja kehittämiskohteet näkyvät?

oppilaan ja opettajan työssä

- vahva osaaminen perustaidoissa, myös tulevaisuuden digi -taidoissa.
- pedagoginen muutos oppilaan oman polun rakentamiseksi
- arvioinnin kehittäminen
- digitaalisuuden tuominen monipuoliseksi tuottamisvälineeksi

henkilöstön ja rehtorin työssä

- Koulut laativat yhteisten tavoitteiden mukaisen vuosisuunnitelman, josta käy ilmi konkreettiset toimet tavoitteiden saavuttamiseksi. Tulokset kirjataan koulun sivustolle Our Plan -mallin mukaisesti.
- pedagogisen keskustelun lisääntyminen, pedagogisiin ratkaisuihin tutustuminen
- samanaikaisopettajuuden lisääntyminen (osaamisen jakaminen)
- tekemisen näkyväksi tekeminen (esim sivustojen avulla)
- digi -taitojen monipuolinen käyttäminen

hallinnon ja rehtoreiden yhteistyössä

- johtamisen yhdenmukaistaminen ja systemaattinen kehittäminen
- taataan riittävät resurssit kehitykselle ja monipuoliselle toiminnalle
- pedagogisiin ratkaisuihin tutustuminen

hallinnossa

- tietoisuuden lisääminen, jotta koulut eivät eriarvoistu
- pedagogisiin ratkaisuihin tutustuminen
- resurssien järkevä kohdentaminen
- TVT suunnitelman tekeminen kaupungin yhteisten tavoitteiden mukaiseksi

Opettajien kehittämissuunnitelma

Omaan työhön jotain uutta - vanhan syventämistä tai osaamisen jakamista -periaatteen mukaan kehittyen.

Linkki kehittämissuunnitelmapohjaan (esim)

Tavat toteuttaa:

- Kannustetaan jokaista kehittämään omaa työtään pedagogisesti uudella tavalla korostan samanaikaisopettajuutta ja käänteistä oppimista ja -arviointia.
- Kehityskeskustelut
- Kehitetään osaamismerkkijärjestelmä tukemaan asian toteutumista
- **kehittäminen vuosina 2020-2025 tulee olla jollain tavalla sidottuna seuraaviin kohtiin**
 - **Yksilöllinen oppiminen - oppimisen omistajuus**
 - **Yhdessä tekeminen ja osaamisen jakaminen - samanaikaisopettajuus**
 - **Hyvinvointi yksilöllisen osaamisen kautta**
 - **Yksilöllinen ja kannustava arviointi**
 - **Tulevaisuuden koulu - teknologia oppimisen ja opettamisen tukena**
 -
- Tuetaan omatoimista koulutusta ja osaamisen jakamista, kunhan se todentuu,
 - esim halu kehittyä digitaalisen pedagogiikan käytössä
 - → ilmoitus rehtorille
 - → tutustumaan uuteen
 - → sen käyttäminen opetuksessa
 - → ilmoitus rehtorille
 - → suorituserkintä ja osaamisen jakamisen mahdollisuus muille opettajille
- Vuosikello

Arviointi:

- Jokainen opettaja reflektoi omaa toimintaansa kehitysmuotoisesti.
- Rehtori seuraa oman koulunsa henkilöstön kehittymistä.
- Opetuspäällikkö koostaa koulujen osaamiskarttaa.
- Vuosikello

Tuki:

- Käänteisen oppimisen ja arvioinnin tukisivusto.
- Kehittyvä opettaja -työryhmä verkostona

Tutkiva ja tutkimusperustainen opettajuus ovat suomalaisen opettajankoulutuksen vahvuuksia. Tämä luo perustan opettajan ammatilliselle kehitymiselle. **Kaikkien opettajien tulee tutkia ja kehittää omaa työtään ja työyhteisöään.** Työnkuvan ja roolin muutokseen tarvitaan tukea ja opettajille mahdollisuuksia jatkuvaan ammatillisen osaamisen kehittämiseen. **Opettajien tiimimäisen ja yhteisöllisen työskentelyn tulisi olla toimintakulttuurin muutoksen keskiössä.** Opettajien osaamista tuetaan vahvistamalla mahdollisuuksia uran aikaisen osaamisen kehittämiseen ja kytkemällä opetushenkilöstön kehityssuunnitelmat koulu- ja kuntakohtaiseen kehittämiseen sekä valtakunnallisiin kehittämislinjauksiin. (OPS)

Toimintasuunnitelman arviointi

Rehtorit ja yksittäiset opettajat työssään sekä opetuspäällikkö arvioivat tämän toimintasuunnitelman toteutumista observoinnin, reflektoinnin ja palautekeskusteluiden avulla vähintään kerran lukukaudessa. Tarvittaessa keskustellaan yksittäisen koulun ja opettajan kanssa siitä, miten omaa työtä voisi kehittää ja osaamista jakaa. Sivistyslautakunta saa palautteen opetuspäällikön kautta ja toimintaa kehitetään tarvittaessa. Myös yksittäinen oppilas ja opiskelija tai heidän huoltajansa voi ilmaista kantansa toimintasuunnitelman toteutumisessa.

Toimintasuunnitelmasta tiedotetaan kaikkia käyttämällä eri kanavia aktiivisesti. Aiheesta tehdään myös kaikille kouluille jaettava juliste, joka kertoo lyhyesti asiasta ja jonka kautta pääsee QR -koodin kautta joko Our Plan -tai Minä osaan -sivustolle. Sivustolta löytyy linkki palautteen antamiselle.

Koulutuspalvelut kehitty - toiminta näkyväksi

Koulutuspalvelut kehitty - toiminta näkyväksi

Koulutuspalvelut

Koulutuspalvelut johtaa toimialansa osaamisen ja johtamisen kehittämistä. Koulutuspalveluilla on kokonaisnäkemys koulutustarpeista. Koulutuspalvelut ennakoivat myös tulevia tarpeita ja pyrkii olemaan henkilöstön koulutuksen tarjoajana aikaansa edellä. Osaamisen kehittäminen on jatkuvaa. Henkilöstön osaamisen kehittäminen tukee johtamisen kehittämistä, joka on koulutuspalveluista johdettua, suunnitelmallista, jatkuvaa ja ajantasaista. Koulutustarpeita kysytään henkilöstöltä vuosittain.

Koulutuspalvelut tavoittelee työntekijöidensä kokonaisvaltaista työhyvinvointia ammatillisen kehittymisen kautta. Ammatillista kehittymistä voidaan tukea monin eri tavoin, alueellisin ja paikallisoin lyhyt- ja pitkäkestoisten koulutuksin sekä tutoropettajuuden ja mentoroinnin avulla.

Koulutuspalvelut on mukana paikallisessa, alueellisessa, valtakunnallisessa ja kansainvälisessä hanketoiminnassa. Hanketoiminta on tarvelähtöistä ja huomioi taloudellisen tilanteen. Hanketoiminnalla vastataan tarpeisiin ja ennakoitaan toimialan tulevaisuuden kehitystä.

Koulutuspalveluiden henkilöstö ja tehtävät:

- **Antti Lassila**, *toimialajohtaja, sivistys- ja hyvinvointipalvelut*. Sivistys- ja perusturvalautakuntien asioiden valmistelu, toimialojen talouden ja palvelutuotannon johtaminen ja kehittäminen, toimialan henkilöstön johtaminen, päättäminen toimialan henkilöstön käytöstä ja tehtävistä sekä toimialan johtavien viranhaltijoiden esimiehenä toimiminen. Lisäksi toimialan talousarvion- ja suunnitelman sekä käyttösuunnitelman valmistelu ja toimialansa talousarviomäärärahojen käyttämisestä vastaaminen. Palvelujen kilpailuttaminen, palvelusopimusneuvotteluista vastaaminen ja palvelusopimusten valmistelu sekä toimialansa sopimusten noudattamisen valvonta sekä toimialojen välinen yhteistyö ja poikkihallinnollisen johtamistavan kehittäminen oman toimialansa osalta. Toimialansa edunvalvonnasta vastaaminen kaupunginjohtajan kanssa sopimallaan tavalla. Toimialajohtajan sijaisen määräminen, joka hoitaa toimialajohtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen, ellei hallintosäännössä toisin määrätä.
- **Kai Väistö**, *palvelualuepäällikkö koulutuspalvelut*. Koulutuspalveluiden organisointi sekä toiminnan, talouden ja hallinnon johtaminen sivistyslautakunnan hyväksymien tulosohjausasiakirjojen mukaisesti. Vastaa palvelualueen omasta palvelutuotannosta ja palveluhankinnoista. Päätösten valmistelu, täytäntöönpano ja seuranta. Eri toimijoiden välinen yhteistyö sekä ulkoinen ja sisäinen viestintä ja tiedottaminen. Kansainvälinen yhteistyö. Toiminnan kehittäminen ja organisaation hyvinvointi.
- **Seija Arkimo**, *hallintosihteeri, hallinnon assistentti*. Sivistyspalvelujen sekä koulutuspalveluiden hallinnon valmistelutehtävät, sivistyslautakunnan sihteeri, päätösten täytäntöönpanosta ja arkistoinnista vastaaminen, sivistyspalvelujen johtoryhmän sihteeri, sivistyspalvelujen toimialan ja koulutuspalvelujen vastuullinen arkistonhoitaja.

- **Päivi Juuma**, henkilöstösuunnittelija. Henkilöstösuunnittelu, sisäinen ja ulkoinen rekrytointi, palkkausasiat, henkilöstön täydennys- ja uudelleenkoulutus, henkilöstöasioiden neuvonta- ja koulutustehtävät, eläkeasiat.
- **Minna Hietanen**, taloussuunnittelija. Talouden asiantuntija,, joka osallistuu sivistyshallinnon, koulutuspalveluiden ja varhaiskasvatuspalveluiden talousarvion ja käyttötalouden valmisteluun, tiedonkeruun koordinointiin, tilastointiin, seurantaan analysointiin ja raportointiin.
- **Katri Keisu**, opetuspäällikkö. Perusopetuksen ja lukio-opetuksen pedagogiset suunnittelu-, kehittämis- ja ohjaustehtävät.
- **Hanna Koivula**, erityisasiantuntija. Erityisopetukseen ja kolmiportaiseen tukeen liittyvä suunnittelu ja kehittäminen
- **Satu Lind**, erityisasiantuntija. Oppilas- ja opiskelijahuollon organisointi ja johtaminen, oppilas- ja opiskelijahuollon tiimiesimies
- **Mervi Pöykiöniemi**, palveluohjaaja. Koulupaikka-asiat, iltapäivätoiminnan koordinointi ja koulujen kerhot

Koulutuspalveluiden kehittämiseen tarvittavat resurssit

- osaamisen kehittäminen - tutor, koulutus
- johtajuuden kehittäminen - koulutukset
- hyvinvointi, erityisesti ammatillinen kehittyminen suhteessa työhyvinvointiin - koulutus ja mentorointi
- TVT (- kuinka organisoidaan jatkossa tehokkaasti tulevaisuuden huomioon ottavasti ja ylläpidon selkeyttämiseksi?) - Oman strategian luonti syksyllä 2020
- hankeohjaus ja tulevaisuuden ennakointi (erillinen taho vastaamaan?) - sivustojen kautta tietoiseksi
- Kuka vastaa mistäkin? -tietoiseksi saattaminen (sivustot)

- Kaupungin brändin sovittaminen koulutuspalveluiden näkyvyyteen. Kehitetään yhteistyössä Lapin yliopiston ja ammattikorkean kanssa brändiin sopiva App, joka toimii jatkossa sähköisenä alustana.

Palvelumuotoilun työvälineiden käyttäminen **asiakaslähtöisen** Rovaniemen rakentamiseksi (LÖYTÄMINEN, MÄÄRITTELY, IDEOINTI, MALLINNUS, KÄYTTÖÖNOTTO -periaatteiden mukaisesti)

Rakennetaan koulutuspalveluille omat sivut (mallisivusto), jotka toimisivat

- osaamisen jakamista keskittävänä paikkana
- henkilöstöä ja toimintoja esittelevänä
- hankkeiden esittelyalustana

Muut toiminnassa olevat opetusta ja oppimista tulevat sivustot (jotka muutetaan Rovaniemen uudistuvan brändin ja ilmeen mukaisiksi):

RoiOPS

Kehittyvä opettajuus

Tutor -toiminta

Hyvät käytänteet

Toimintasuunnitelmatyö 2019-2020

Toimintasuunnitelman rakentaminen aloitettiin keväällä 2019 tutustumalla erilaisiin tulevaisuuden näkymiin ja asiantuntujalausuntoihin aiheesta. Syksyllä 2019 koko koululaitoksen henkilökunta tutustui aiheeseen erilaisten pajojen avulla. Näiden tarkoituksena oli herätellä ajattelemaan nykyistä koululaitosta kriittisesti mutta rakentavasti. Mikä on hyvää ja mistä olisi syytä luopua kokonaan. Oppilaskeskeisyys ja yhdessä tekeminen vaativat uudenlaista ajattelua, kykyä nähdä kulman taakse ja tehdä asioita toisin, silläkin uhalla, että asiat eivät aina onnistu. Kritiikkiä olisi aina saatavilla, mutta olisiko rakentavaa kannustusta. Myös oppilaat ja vanhemmat pääsivät pohtimaan tulevaisuuden koulua, tosin koulujen kiireellisen aikataulun puitteissa.

Asiantuntujalausuntoina käytettiin:

- RoiOPS-2016
- Osaaminen 2035 ja
- Digiajan peruskoulu,
- kooste peruskoulufoorumin,
- lain ja opetussuunnitelman keskeisistä kohdista,
- peruskoulufoorumi,
- tulevaisuuspajojen materiaali, Paja 1, Paja 2
- kyselyiden tulokset,
- oppilaskunnan tuotokset ja
- vanhempaintoimikunnan ideat.

Kevät 2020 asetti monin tavoin uusia haasteita toimintasuunnitelman työstellä. Keväällä tullut koronavirus pisti koko koululaitoksen enemmän tai vähemmän polvilleen. Opettajat selvisivät uudesta tilanteesta olosuhteet ja välineet huomioiden hyvin, mutta kovin eri tavoin. Tästä käydään vielä keskustelua niin

välineiden, oppimateriaalin, osaamisen ja pedagogiikan suhteen. Onko nyt viimeistään aika katsoa peiliin, mitä opetus ja oppiminen oikeastaan vaativat.

Toimintasuunnitelma oli alusta lähtien tarkoitus tehdä helposti lähestyttäväksi, visuaalisesti mielenkiintoiseksi ja helposti ymmärrettäväksi “asiakirjaksi”, joka päivittyy tarvittaessa. Suunnitelmasta käy ilmi toiminnan tavoitteet, niiden toteutus ja tärkeänä tulosten arviointi.

Minä osaan -sivusto

